

หลักสูตรวิชา.....ช่างไฟฟ้าเบื้องต้น.....

จำนวน.....35.....ชั่วโมง

กลุ่มวิชา...อุตสาหกรรม..... วิทยากร นายอุดม เทียงผดุง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเฝ้าไร่

ความเป็นมา

การสำรวจข้อมูลชุมชน สกร.อำเภอเฝ้าไร่ พบว่าประชาชนในหมู่บ้านที่มี ความรู้เรื่องช่างพื้นฐานมีน้อยมาก หรือเกือบจะไม่มีเลย เมื่อเทียบกับความต้องการและจำเป็นของประชาชน ในหมู่บ้านด้านการใช้ไฟฟ้า เพราะเมื่อมี ปัญหาด้านการใช้ไฟฟ้าเกิดขึ้น จะหาผู้มีความรู้เรื่องไฟฟ้ายากมากต้องไปหาจากที่อื่นทำให้เสียเวลา เสียค่าใช้จ่ายสูง จากสภาพและข้อมูลดังกล่าว กศน.อำเภอเฝ้าไร่ สังกัด กศน.จังหวัดหนองคาย เห็นความจำเป็นที่จะส่งเสริมให้ ประชาชนได้ช่วยเหลือตนเองภายในครอบครัว ภายในชุมชน เป็นการลดค่าใช้จ่าย และเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว ชุมชน จึงจัดให้มีหลักสูตรช่างพื้นฐานไฟฟ้าเบื้องต้น ขึ้น

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการสภาพปัญหาความต้องการในชุมชนสู่การเรียนรู้อาชีพเพื่อการมี งานทำ
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน เครือข่าย
3. เป็นหลักสูตรที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริงสู่การมีทักษะในการประกอบอาชีพ
4. สามารถนำความรู้และประสบการณ์เทียบโอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ว่างงานหรือมีอาชีพอยู่แล้วและต้องการฝึกอาชีพ พัฒนาอาชีพ มีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานก่อสร้างอย่างถูกต้อง มีความปลอดภัยในการทำงาน และสามารถนำความรู้ไปใช้ ในการประกอบอาชีพหรือพัฒนาอาชีพได้

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน ประกอบด้วย

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา	รวม	35	ชั่วโมง
	ภาคทฤษฎี	10	ชั่วโมง
	ภาคปฏิบัติ	25	ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการ เรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ความรู้เกี่ยวกับไฟฟ้า	1. เข้าใจความหมาย ความสำคัญของวงจรอิเล็กทรอนิกส์ตัวนำและฉนวนไฟฟ้าวิธีการกำเนิดแรงดันไฟฟ้าและหน่วยวัดปริมาณทางไฟฟ้า 2. เข้าใจเกี่ยวกับคุณสมบัติของไฟฟ้าชนิดต่างๆรวมทั้งระบบของไฟฟ้ากระแสสลับ	1. ทฤษฎีอิเล็กทรอนิกส์ตัวนำและฉนวนไฟฟ้า แหล่งกำเนิดไฟฟ้าและหน่วยวัดค่าทางไฟฟ้า 2. คุณสมบัติของไฟฟ้าและระบบของไฟฟ้า กระแสสลับการใช้เครื่องมือช่างเดินสายไฟฟ้าและใช้มัลติมิเตอร์วัดค่าทางไฟฟ้า เครื่องมือ ที่ใช้การก่ออิฐ-ฉาบปูน วิธีใช้ และเก็บรักษา 1.5 ความปลอดภัยในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์	วิทยากรอธิบายและบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของวงจรอิเล็กทรอนิกส์ตัวนำและฉนวนไฟฟ้าวิธีการกำเนิดแรงดันไฟฟ้าและหน่วยวัดปริมาณทางไฟฟ้า	1	3
2	วงจรไฟฟ้าเบื้องต้น	1. เข้าใจหลักการ ทำงานของวงจรไฟฟ้า 2. สามารถต่อวงจรไฟฟ้าแบบต่างๆได้อย่างถูกต้องปลอดภัย	วงจรไฟฟ้าเบื้องต้นและการต่อวงจรไฟฟ้า	วิทยากรอธิบาย และบรรยายให้ ความรู้เกี่ยวกับ หลักการทำงาน ของ วงจรไฟฟ้า	2	10
3	หลักการ ความปลอดภัย ในการปฏิบัติงาน ไฟฟ้า	1. เข้าใจถึงอันตราย ของไฟฟ้าที่มีต่อร่างกายมนุษย์และสามารถช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุจากไฟฟ้าได้ 2. สามารถปฏิบัติงานทางด้านไฟฟ้าได้อย่างถูกต้องปลอดภัย	หลักความปลอดภัยในการ ปฏิบัติงานไฟฟ้า และการช่วยเหลือผู้ประสบ อุบัติเหตุจากไฟฟ้าช็อต	วิทยากรอธิบาย และบรรยายให้ ความรู้เกี่ยวกับ หลักการความปลอดภัยในการปฏิบัติงานไฟฟ้า	1	3

4	เครื่องมือ ช่างที่ใช้ใน	ใช้มัลติมิเตอร์วัดแรงดันไฟฟ้าได้ ใช้มัลติมิเตอร์วัด กระแสไฟฟ้าได้	งานไฟฟ้า ใช้มัลติมิเตอร์วัดความต้านทานไฟฟ้าได้ การใช้เครื่องมือช่างเดินสายไฟฟ้าและการใช้มัลติมิเตอร์วัดค่าทางไฟฟ้า	เครื่องมือช่างที่ใช้ในงานไฟฟ้า	1	3
5	อุปกรณ์ ไฟฟ้า	เลือก ใช้ สายไฟฟ้า เหมาะสมกับ งานและต่อสายไฟฟ้าแบบต่าง ๆ ได้ เลือกใช้หลอดไฟฟ้าได้ เหมาะสม กับงานตลอดจนต่อวงจร หลอดไฟฟ้าแบบต่างๆได้ 3. เข้าใจหลักการ ทำงานและต่อสวิตซ์ตัด ตอนแบบต่างๆได้	การใช้เลือกอุปกรณ์ไฟฟ้า ให้เหมาะสม ถูกต้อง ปลอดภัย	อุปกรณ์ไฟฟ้า	2	2
6	วงจรสวิตซ์ 2 ทาง	เข้าใจหลักการทำงาน และเขียนวิธีการต่อ ร่วมกับวงจรไฟฟ้าแบบ ต่างๆได้ เลือกใช้หลอดไฟฟ้าได้ เหมาะสมกับงาน ตลอดจนต่อวงจรหลอด ไฟฟ้าแบบต่างๆได้เข้าใจหลักการทำงาน และต่อสวิตซ์ตัดตอน แบบต่างๆได้	หลักการทำงานและการ ต่อวงจรสวิตซ์ 2 ทาง แบบต่าง ๆ	วงจรสวิตซ์ 2 ทาง	2	2
7	การเดินสายไฟฟ้า โดยใช้เข็ม ชัดรัดสาย	1. เข้าใจวิธีการเดินสายไฟฟ้าชนิด P.V.C คู่โดยใช้เข็มชัดรัด สายได้ 2. ปฏิบัติการต่อ วงจรไฟฟ้า สวิตซ์ทาง เดียวและสวิตซ์ 2 ทาง โดยใช้เข็มชัด รัดสาย 3. สามารถอ่านแบบ ของวงจรไฟฟ้าพร้อมทั้ง เดินสายไฟฟ้าตามแบบ ได้	การเดินสายไฟฟ้าโดยใช้ เข็มชัดรัดสายตามแบบ ของวงจรไฟฟ้า	การเดินสายไฟฟ้า โดยใช้เข็มชัดรัด สาย	1	2
					10	25

วิธีจัดกระบวนการเรียนรู้

1. ศึกษาจากเอกสารและภูมิปัญญา
2. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้/สถานประกอบการ
3. เรียนรู้ด้วยตนเอง
4. เรียนรู้จากวิทยากร
5. การอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้
6. การฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อเอกสาร
  - 1.1 เอกสารประกอบการเรียนรู้
  - 1.2 ใบงาน
  - 1.3 ใบความรู้
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์/เว็บไซต์
3. แหล่งเรียนรู้
4. สถานประกอบการ

การวัดและประเมินผล

การประเมินความรู้ทั้งภาคทฤษฎี และจากการปฏิบัติระหว่างเรียน โดยใช้แบบทดสอบ สังเกต สอบถาม การมีส่วนร่วม การบันทึกผลการเรียนรู้ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอาชีพเพื่อการมีงานทำ

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงาน ชิ้นงาน ที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
3. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

การเทียบโอน

ผู้ที่เรียนจบหลักสูตรการเดินสายไฟฟ้าภายในบ้าน สามารถนำความรู้และประสบการณ์เทียบโอน
ผลการเรียนรู้ในสาระการประกอบอาชีพ หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551 รายวิชาเลือกที่สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรขึ้น

หนังสือรับรองหลักสูตร

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเฝ้าไร่ ได้พัฒนาปรับปรุงและรวบรวมหลักสูตร วิชาช่างไฟฟ้า เบื้องต้น จำนวน 35 ชั่วโมง ซึ่งเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพบริบทและสภาพแวดล้อมของชุมชน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ จัดแบบชั้นเรียนวิชาชีพ(31 ชั่วโมงขึ้นไป) ได้

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเฝ้าไร่ ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรใน ครั้งนี้ ประกอบด้วยวิทยากรวิชาชีพ ครู กศน.ตำบล เจ้าหน้าที่งานการศึกษาต่อเนื่อง เป็นหลักสูตรที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและอนุมัติโดยผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร

(นางรุ่งนภา กล้าหาญ)

ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายปยุตต์รัตน์ ศรีทาพัฒน์)

ผู้อำนวยการ สกร.จังหวัดหนองคาย รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการ สกร.อำเภอเฝ้าไร่

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายชาติรี อุ้นเรือน)

(ประธานกรรมการสถานศึกษา)